

Handläggare
Johan Sundman
08-508 26 027**Till**
Trafiknämnden
2020-08-27

Motion om hantering av elsparkcyklar. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden förklarar beslutet omedelbart justerat

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Rikard Warlenius och Maria Mustonen (V), rörande hantering av elsparkcyklar. I motionen föreslås bland annat att trafikkontoret ska få i uppdrag att föreslå föreskrifter som reglerar elsparkcyklarnas närvaro i det offentliga rummet. Kontoret för en pågående diskussion med de olika bolagen som har elsparkcyklar i Stockholm. Dialogen har varit konstruktiv och trafikkontoret ser inte att det finns utrymme att använda ordningslagen för att ställa större krav än de som redan ställs i samarbetsavtalen. Motionen tar vidare upp frågan om arbetsvillkor för de som hanterar elsparkcyklar och vill att staden ska se över möjligheterna att förhindra fortsatt verksamhet från företag som inte erbjuder kollektivavtalsliknande förhållanden. Trafikkontoret gör bedömningen att verktyg saknas för att kunna uppfylla detta förslag.

Remissen

Kommunstyrelsen har till trafiknämnden remitterat en motion från Rikard Warlenius och Maria Mustonen (V), rörande hantering av elsparkcyklar. Skribenterna pekar på de belamringsproblem som illa parkerade elsparkcyklar utgör samt arbetsvillkoren för de som arbetar med elsparkcyklarna. I motionen föreslås att trafikkontoret ska få i uppdrag att föreslå föreskrifter som reglerar elsparkcyklarnas närvaro i det offentliga rummet. Skribenterna menar att det kan ske genom tillståndsgivning med specifika krav, avgifter och en begränsning av antalet fordon.

Vidare föreslås i motionen att trafikkontoret ska undersöka arbetsvillkoren för de som arbetar med elsparkcyklar samt verksamhetens miljöpåverkan. Skribenterna föreslår även att trafikkontoret ska se över möjligheten att förhindra verksamhet från de företag som inte erbjuder kollektivavtalslikande villkor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

De senaste åren har olika former av mobilitet som tjänst (Mobility as a service – MaaS) introducerats på marknaden. Det började för närmare 20 år sedan med olika lånecykelsystem men har på senare år ökat i omfattning och bredd. Nu finns bilar, cyklar och elsparkcyklar som placeras ut och sköts av olika företag medan användaren lånar och betalar på plats med en app eller via en hemsida. Tjänsterna gör att många kan välja att avstå från att äga egen bil och gör även att kollektivtrafiken blir mer flexibel genom att erbjuda ett alternativ till gång för sista sträckan från hållplats till målpunkt.

Kontoret instämmer med skribenterna om att det periodvis varit en del elsparkcyklar som varit illa uppställda. Kontoret för en pågående diskussion med de olika bolagen som har elsparkcyklar i Stockholm rörande hur de ska ställas upp. Dialogen har varit konstruktiv och har bland annat lett till att bolagen lagt till fler områden och platser där det inte går att avsluta en tur med elsparkcykel utöver de som är fastställda i samverkansavtalet mellan staden och de olika bolagen. Dessutom har stadens parkeringsövervakning under hösten 2019, med stöd av lagen om flytt av fordon, omhändertagit elsparkcyklar som varit hindrande eller trafikfarligt uppställda. Totalt omhändertogs ungefär 200 elsparkcyklar under hösten som bolagen sedan fick lösa ut mot en

avgift på 500 kr. Det ska jämföras med att trafikkontoret omhändertar omkring 3 000 "vanliga" cyklar varje år.

I motionen föreslås att ordningslagen ska användas för att reglera verksamheten i stadens lokala ordningsföreskrifter. Som exempel nämns förbud, tillståndsplikt och anmälningsplikt. Det är polismyndigheten som ger tillstånd enligt ordningslagen efter hörande med berörd kommun. Det är riktigt att det går att närmare reglera ett tillstånd enligt ordningslagen i form av en villkorsbilaga.

Polismyndighetens rättsavdelning har på trafikkontorets begäran utrett frågan om tillstånd för elsparkcyklar och kommit fram till att bolagens hantering, alltså deras utplacering av laddade elsparkcyklar, kan anses tillståndspliktig men att reglerna i ordningslagen däremot inte är tillämpliga på den som hyr en elsparkcykel. Polisregion Stockholm har i ett svar till en av ledamöterna i regionpolisrådet i Stockholm skrivit att Stockholmspolisen endast kommer agera enligt ordningslagen om elsparkcyklar ställs ut i större antal än 10 på samma plats. De flesta bolag har efter detta meddelat att man inte kommer ställa upp fler än 10 elsparkcyklar på samma plats.

Om bolagen i ett senare skede kommer fram till att man ändå ska söka polistillstånd kommer en markupplåtelseavgift tas ut i enlighet med av fullmäktige fattat beslut. Trafikkontoret ser inte heller att det, som motionärerna föreslår, finns utrymme för staden att använda ordningslagen för att ställa större krav än de som redan ställs i samarbetsavtalen.

Motionen tar vidare upp frågan om arbetsvillkor för de som hanterar elsparkcyklar och vill att staden ska se över möjligheterna att förhindra fortsatt verksamhet från företag som inte erbjuder kollektivavtalsliknande förhållanden. Man måste i detta sammanhang notera att inget av bolagen bedriver sin verksamhet efter upphandling från Stockholms stad. Utöver den code of conduct som finns mellan bolagen och staden finns inga avtal och bolagen varken betalar något till staden eller får någon ersättning från staden.

Eftersom det inte finns något avtal eller någon upphandling, kan inte heller staden ställa den typ av krav på kollektivavtalsliknande förhållanden som brukar finnas i stadens upphandlingar. Trafikkontoret gör därför bedömningen att verktyg saknas för att kunna uppfylla motionärernas förslag om att kontoret ska undersöka arbetsvillkoren och förhindra verksamhet för de bolag som inte

erbjuder kollektivavtalslikande förhållanden. Tillsynsansvaret för verksamheten ligger istället på andra myndigheter, som till exempel Skatteverket.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden godkänner kontorets förslag och överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att trafiknämnden förklarar beslutet omedelbart justerat

Slut

Bilaga

1. Motion om hantering av elsparkcyklar av Rikard Warlenius och Maria Mustonen (båda V)